

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 496/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED], zastúpené advokátkou JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátska kancelária, Klincová 35, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 41 ods. 6 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na rešpektovanie rodinného, súkromného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ďalej práv na zohľadnenie záujmu dieťaťa pri činnosti súdu podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, práva označenej maloletej formulovať vlastné názory a byť vypočutý v súdnom konaní podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 22 P 317/2012 zo 14. novembra 2013 a postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 108/2016 z 22. marca 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“ a „maloletá sťažovateľka“ spolu len „sťažovateľky“), ktorou namietajú porušenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 41 ods. 6 a čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na rešpektovanie rodinného, súkromného života podľa čl. 8 dohovoru a ďalej práv na zohľadnenie záujmu dieťaťa pri činnosti súdu podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, práva označenej maloletej formulovať vlastné názory a byť vypočutý v súdnom konaní podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 22 P 317/2012 zo 14. novembra 2013 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) a postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 108/2016 z 22. marca 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že krajský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 11 CoP 49/2014 z 19. augusta 2014, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 22 P 317/2011 z 13. novembra 2013, rozviedol manželstvo sťažovateľky a zveril maloletú sťažovateľku na čas po rozvode do osobnej starostlivosti sťažovateľky. Otec maloletej návrhom žiadal nariadiť predbežné opatrenie, ktorým navrhol zveriť do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 22 P 81/2014 (konanie o zverenie do osobnej starostlivosti a úpravu styku, pozn.) maloletú sťažovateľku do jeho osobnej starostlivosti a súčasne upraviť styk sťažovateľky s maloletou sťažovateľkou. Sťažovateľka samostatným návrhom žiadala predbežnú zmenu úpravy styku otca s maloletou sťažovateľkou. Okresný súd o oboch návrhoch rozhodol uznesením sp. zn. 22 P 317/2012 zo 14. novembra 2013. Uvedeným uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým zveril maloletú sťažovateľku do osobnej starostlivosti otca, s tým, že

návrh otca na úpravu styku sťažovateľky s maloletou zamietol rovnako ako návrh sťažovateľky na predbežnú zmenu úpravy styku otca s maloletou sťažovateľkou. Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podali odvolanie ako sťažovateľka, tak aj otec maloletej sťažovateľky, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že uznesenie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil a druhým výrokom určil, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 22 P 317/2012 zo 14. novembra 2013 v spojení s rozsudkom krajského súdu 11 CoP 49/2014 z 19. augusta 2014 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej po dobu trvania nariadeného predbežného opatrenia stráca účinnosť.

Sťažovateľky v sťažnosti vyjadrujú nespokojnosť s postupom a označenými rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia, pričom tvrdia, že postupom vo veci konajúcich súdov a ich označenými rozhodnutiami boli porušené ich označené práva. V podstatnom namietajú, že súdy prihliadali len na argumentáciu otca maloletej, pričom jej argumenty ako matky maloletej zostali súdom nezohľadnené a odignorované, čím ju ako matku poškodili a zároveň ignorovali najlepší záujem maloletej sťažovateľky. Napadnuté uznesenia okresného súdu a krajského súdu považujú sťažovateľky za arbitrárne, porušujúce ich označené práva. Sťažovateľky sú toho názoru, že vo veci konajúce súdy sa nedostatočne vysporiadali s ich argumentáciou a vystavili maloletú sťažovateľku „experimentu“. Vo vzťahu k postupu prvostupňového súdu sťažovateľka namieta, že ju pred vydaním napadnutého uznesenia o nariadení predbežného opatrenia nevy počul a neumožnil sa sťažovateľke vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom. Takisto prvostupňovému súdu sťažovateľka vyčíta, že nevykonala ňou navrhnuté dôkazy a nijako sa nimi nezaoberala. Sťažovateľky sú toho názoru, že konanie na prvom stupni, ako aj odvolacie konanie vo veci predbežného opatrenia bolo neobjektívne, vo veci konajúce súdy nezistili úplne skutkový stav a nezistili názor maloletej.

Na základe uvedeného sťažovateľky navrhujú, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezhom:

„Základné právo

na súdnu ochranu upravené v čl. 41 ods. 6 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava V, spis. zn.22P/317/2012-592 zo dňa 14. 11. 2013, postupom a uznesením Krajského súdu Bratislava spis. zn. 11CoP/108/2016-257 porušené bolo.

Právo [REDACTED]

[REDACTED] *na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava V, spis. zn. 22P/317/2012-592 zo dňa 14. 11. 2013, postupom a uznesením Krajského súdu Bratislava spis. zn. 11 CoP/108/2016-257 porušené bolo.*

Právo [REDACTED]

[REDACTED] *na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava V, spis. zn. 22P/317/2012-592 zo dňa 14. 11. 2013, postupom a uznesením Krajského súdu Bratislava spis.zn.11 CoP/108/2016-257 porušené bolo.*

Právo [REDACTED]

[REDACTED] *na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava V, spis. zn. 22P/317/2012-592 zo dňa 14. 11. 2013, postupom a uznesením Krajského súdu Bratislava spis.zn. 11 CoP/108/2016-257 porušené bolo.*

Právo [REDACTED]

[REDACTED] *na zohľadnenie záujmu dieťaťa pri činnosti súdu podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava V, spis.zn.22P/317/2012-592 zo dňa 14. 11. 2013, postupom a uznesením Krajského súdu Bratislava spis.zn. 11 CoP/108/2016-257 porušené bolo.*

Právo [REDACTED]

[REDACTED] *na v 2 rade na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava V, spis. zn. 22P/317/2012-592 zo dňa 14. 11. 2013, postupom a uznesením Krajského súdu Bratislava spis.zn. 11 CoP/108/2016-257 porušené bolo.*

Právo [REDACTED]

[REDACTED] *na to, aby štátne orgány konali iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon podľa článku 2 odsek 2 Ústavy Slovenskej*

republiky postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava V, spis. zn. 22P/317/2012-592 zo dňa 14. 11. 2013, postupom a uznesením Krajského súdu Bratislava spis. zn. 11CoP/108/2016-257 porušené bolo.

Právo [REDAKOVANÉ] na právo dieťaťa formulovať vlastné názory a byť vypočutý v súdnom konaní podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava V, spis. zn. 22P/317/2012-592 zo dňa 14. 11. 2013, postupom a uznesením Krajského súdu Bratislava spis. zn. 11 CoP/108/2016-257 porušené bolo.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava V, spis. zn. k. 22P/138/15-38 zo dňa 16. 12. 2015 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave, spis. zn. 11 CoP/108/2016-257 zo dňa 22. 03. 2016 sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky sťažovateľke I/ priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- Eur, ktoré je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť sťažovateľke I/ v lehote dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Sťažovateľke I/ priznáva náhradu trov konania na Ústavnom súde, ktoré je Krajský súd Bratislava povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. Denise Jánošíkovej a to do dvoch mesiacov odo dna právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Sťažovateľky zároveň navrhli odložiť vykonateľnosť napadnutých uznesení okresného súdu a krajského súdu z dôvodu, že „môže nastať situácia, keď už nebude možná náprava vadného stavu“.

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Podľa čl. 41 ods. 6 ústavy podrobnosti o právach podľa odsekov 1 až 5 ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné administratívne opatrenia

Podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni.

Na ten účel sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo administratívnom pojednávaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu alebo jeho príslušného orgánu, a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k obom označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

1. Ústavný súd v súvislosti s tou časťou sťažnosti, ktorou sťažovateľky namietajú porušenie svojich označených práv postupom a uznesením okresného súdu, poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnuté uznesenie okresného súdu a ani jeho predchádzajúci postup, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľkám ochranu ich právam.

Z uvedeného dôvodu sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu o predbežnom opatrení a postupom krajského súdu, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Ústavný súd v úvode považuje za potrebné zdôrazniť, že napadnutý postup, ako aj napadnuté uznesenie, ktoré je predmetom tejto sťažnosti, je rozhodnutím, ktorým súd rozhodol o predbežnom opatrení.

Podľa § 102 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov platného v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „OSP“) ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskoršie ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Predpoklady na

nariadenie predbežného opatrenia, jeho dôsledky a spôsob zániku upravujú ustanovenia § 74 až § 77a OSP.

Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov civilného procesu, ktorého zabezpečovacia funkcia má za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v jeho priebehu nastať. Dočasnosť tohto opatrenia ako jeho základný znak znamená, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi subjektmi. Nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov.

Ústavný súd už vo viacerých svojich doterajších rozhodnutiach v podobných súvislostiach vyslovil názor, že rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia, prípadne rozhodnutím o zrušení nariadeného predbežného opatrenia vydaným v rámci občianskoprávneho konania môže súd porušiť základné právo alebo slobodu účastníka súdneho konania, avšak takéto porušenie by sa mohlo stať predmetom konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len vtedy, ak by mu nebolo možné poskytnúť ochranu prostredníctvom účinného právneho prostriedku nápravy dostupného účastníkovi konania pred všeobecnými súdmi (princíp subsidiarity) (III. ÚS 281/07).

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zaoberal určením miesta a postavenia predbežného opatrenia, ako aj existenciou účinných právnych prostriedkov nápravy v prípade, ak sa ten, koho sa rozhodnutie o predbežnom opatrení dotýka, domnieva (tvrdí), že došlo k porušeniu niektorého z jeho základných práv alebo slobôd.

Podľa právneho názoru ústavného súdu rozhodovanie o návrhu na predbežné opatrenie možno predovšetkým považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Predpokladom pre záver o porušení základných práv a slobôd je však také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej (§ 74 a nasl. OSP) (obdobne I. ÚS 46/00). Aj v prípade vyhovenia návrhu na nariadenie predbežného opatrenia

je garantované právo dotknutého účastníka konania na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú súdom rozhodnutím vo veci samej. Nariadenie predbežného opatrenia v žiadnom prípade nevylučuje, aby všeobecný súd poskytol v konečnom dôsledku ochranu právam, porušenie ktorých sťažovateľ namieta.

Pokiaľ ide o rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, táto vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke predbežných opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch (pozri rozhodnutie *Apis versus Slovenská republika* z 10. 1. 2000 č. 39754/98, v ktorom sa konštatovala neaplikovateľnosť čl. 6 *ratione materiae* v konaní o zrušení predbežného opatrenia).

Reflektujúc na uvedené východiská ústavný súd konštatuje, že realizácia inštitútu predbežného opatrenia ako zabezpečovacieho prostriedku v civilnom procese nemôže sama osebe opodstatniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyplývajúceho z ústavy alebo dohovoru, pretože zákon poskytuje účastníkovi, proti ktorému smeruje výrok rozhodnutia o predbežnom opatrení, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom takéhoto rozhodnutia aj počas konania vo veci samej. Keďže teda túto ochranu považuje ústavný súd jednak za účinnú a jednak za dostupnú, účastník súdneho konania sa jej preto nemôže súčasne dovolávať aj prostredníctvom sťažnosti pred ústavným súdom (*mutatis mutandis* II. ÚS 37/00, I. ÚS 46/00, I. ÚS 148/03, I. ÚS 49/07, III. ÚS 281/07).

Na druhej strane však treba pripustiť, že ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti pristúpil k preskúmaniu niektorých rozhodnutí o predbežných opatreniach, zásadne však išlo o ojedinelé prípady charakterizované výnimočnými okolnosťami veci. V tejto súvislosti ústavný súd judikoval, že zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach môže iba za predpokladu, že by takýmto rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu majúci charakter svojvôle (obdobne III. ÚS 169/2010, III. ÚS 281/07).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľky namietali porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajského súdu a pristúpil k preskúmaniu namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 41 ods. 6 a čl. 46 ods. 1 ústavy.

Pokiaľ ide o čl. 41 ods. 6 ústavy, ústavný súd vychádzajúc zo znenia predmetného článku ústavy konštatuje, že tento článok ústavy neupravuje žiadne konkrétne základné právo alebo slobodu, len určuje, že podrobnosti o právach podľa čl. 41 ods. 1 až 5 ustanoví zákon, preto ústavný súd túto časť sťažnosti sťažovateľiek odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, keďže nezistil žiadnu relevantnú súvislosť medzi namietaným porušením článku ústavy a napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom jeho súčasťou je aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje v odvolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa podaním riadneho opravného prostriedku domáha ochrany svojich práv pred odvolacím súdom z dôvodov, ktorých uplatnenie umožňuje procesné právo. Ak účastník konania splní predpoklady ustanovené zákonom na poskytnutie ochrany v odvolacom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodov na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní. Poskytnutie takejto právnej ochrany však, prirodzene, nemožno považovať za právo na úspech v odvolacom konaní (m. m. II. ÚS 4/94), ak každé také rozhodnutie odvolacieho súdu odpovedá na obsah odvolania ústavne konformným spôsobom a v rozsahu upravenom zákonom (čl. 46 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol

náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02) do obsahu základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (m. m. I. ÚS 241/07). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. Článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku z 21. 1. 1999).

Sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniu krajského súdu namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré odôvodňujú arbitrárnosťou napadnutého uznesenia krajského súdu a jeho nedostatočným odôvodnením, v rámci ktorého sa krajský súd mal nedostatočne vysporiadať s ich argumentáciou týkajúcou sa závažného podozrenia sťažovateľky zo sexuálneho zneužívania maloletej sťažovateľky. Zároveň sťažovateľka namietala, že jej prvostupňovým súdom nebolo umožnené sa vyjadriť k vykonávaným dôkazom z dôvodu neakceptovania neúčasti sťažovateľky na dvoch pojednávaniach z dôvodu zdravotných problémov. Sťažovateľka zároveň vyčíta súdom, že nevzali do úvahy znalecký posudok súdnej znalkyne ozrejmujúci údajnú pravdivosť tvrdení maloletej.

Krajský súd sa v napadnutom uznesení v rámci odvolacieho prieskumu stotožnil s právnym názorom formulovaným v napadnutom uznesení okresného súdu a poukázal na správnosť jeho záverov a dôvodov, ktoré ho viedli k vydaniu predbežného opatrenia. K odvolacím námietkam sťažovateľky krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol:

„V prvom rade poukazuje na to, že celé obsiahle podané odvolanie vyjadruje nesúhlas s rozhodnutím súdu, ktorý podľa názoru matky uprednostnil záujmy otca,

pri výraznom poškodení záujmov maloletej a jej ako matky. S uvedenou výtkou, ktorá je nosnou myšlienkou celého podaného odvolania sa odvolací súd nestotožnil, v tomto smere poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia, v ktorom súd prvého stupňa jednoznačne a podrobne vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia, situáciu a vývin situácie v rodine detailne analyzoval a keďže súbežne koná vo veci samej vedenej pod spis. zn. 22P/81/2014, mal pre svoje rozhodnutie, ako aj pre svoje závery dostatok skutkových podkladov, vrátane podaného znaleckého posudku, výsluchu znalca, pričom čo odvolací súd zdôrazňuje je skutočnosť, že súd prvého stupňa konal v intenciách podaných návrhov, t. j. návrhu otca na zverenie maloletej do jeho starostlivosti a návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou, s jej alternatívnym petitom. K poukazovaniu matky na rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 19. 8. 2014, č. k. 11CoP/49/2014, v ktorom sa konštatuje, že medzi rodičmi existuje výrazný konfliktný vzájomný vzťah, čím matka zrejme chcela preukázať, že zverenie maloletej do starostlivosti otca je ako v rozpore so záujmom maloletej, tak ako jej matky, je treba uviesť, že v odôvodnení ňou citovaného rozhodnutia sa rovnako konštatuje, že matka nevytvára podmienky na riadnu realizáciu styku otca s maloletou, v dôsledku čoho dal odvolací súd matke do pozornosti, že v záujme maloletej je postupne po prerušení kontaktu si privykať na prítomnosť otca, za nutné považoval otcovi poskytnúť priestor k opätovnému nadviazaniu a rozvíjaniu vzájomného vzťahu s maloletou, matke uložil povinnosť dieťa na styk riadne pripraviť, rovnako matke dal do pozornosti, že ako rodič, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je povinná vychovávať dieťa v úcte k otcovi, usmerňovať ho vo vzťahu k otcovi a v rámci prípravy styku vytvárať pre dieťa optimálne podmienky na jeho realizáciu. Vychádzajúc z obsahu daného spisu, ako aj spisu vedeného pod spis. zn. 22P/81/2014 však treba konštatovať, že matka v intenciách citovaného uznesenia Krajského súdu Bratislava z 19. 8. 2014, č. k. 11CoP/49/2014 nepostupovala a s odstupom času napriek snahám množstva odborníkov a inštitúcií, ktorý s rodinou pracujú, ako aj snahy zo strany súdu, nedošlo zo strany matky k žiadnej zmene v jej správaní vo vzťahu k otcovi, naďalej pokračuje v marení styku otca s maloletou, pričom jej konanie smeruje k vylúčeniu otca zo života maloletej. Takéto konanie je potrebné vyhodnotiť ako zlyhanie matky v jej rodičovských kompetenciách, ako konanie matky, ktoré je jednoznačne v rozpore so záujmom maloletej, ako typické konanie, ktoré viedlo zákonodarcu k tomu, že do ustanovenia § 25 Zákona o rodine v ods. 4 zakotvil právnou

úpravu postihujúcu rodičia, ktorého správanie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa. Pokiaľ matka v odvolaní poukazovala na ďalšie rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave spis. zn. 11 CoP/321/2015 majú za to, že situácia v danej veci je právne a skutkovo obdobná, pričom súd prvého stupňa v nej postupoval iným spôsobom a rozhodol diametrálne odlišne, ani s touto námietkou matky sa odvolací súd nestotožnil, keď došiel k záveru, že v danej veci postup súdu, ani samotné rozhodnutie nemožno posudzovať a vyhodnocovať tak, ako to uviedla matka v odvolaní, t.j. že súd rozhodol za totožnej skutkovej a právnej situácie inak. V tomto smere odvolací súd opätovne poukazuje na rozsah vykonaného dokazovania v danej veci, vrátane znaleckého dokazovania, výsluchu znalca, vyhodnotenia predbežných výsledkov uloženého výchovného opatrenia súdom, správanie sa matky počas výkonu súdneho rozhodnutia zo dňa 13. 11. 2015, v konaní vedenom pod spis. zn. 2Em/5/2013, ktoré dôkazy aj podľa názoru odvolacieho súdu plne odôvodňovali prijať závery o potrebe dočasnej úpravy pomerov v zmysle návrhu otca. Ako účelovú obranu odvolací súd vyhodnotil tvrdenia matky o nedostatočnom skúmaní výchovných predpokladov otca, vplyvu novej partnerky otca, námietky voči znaleckému posudku, či nezohľadnenie zrušenia vzneseného obvinenia voči osobe matky. Vo vzťahu k námietke matky týkajúcej sa jej stíhania a jeho vplyvu na rozhodnutie súdu v danej veci dodáva, že skutočnosť, že by súd oprel svoje rozhodnutie práve o informáciu otca o trestnom stíhaní matky zo spisu ani z rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplýva. Tak ako už bolo uvedené, súd prvého stupňa k svojmu rozhodnutiu došiel na základe vykonania jednotlivých dôkazov, ktoré v súhrne v zmysle § 132 O. s. p. vyhodnotil a ktoré v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s ust. § 167 ods. 2 O. s. p., aj uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Za dostatočné z pohľadu ust. § 157 ods. 2 O. s. p., na ktorý matka odvolaní poukazovala považuje odvolací súd aj odôvodnenie uznesenia súdu prvého stupňa v časti zamietnutia návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia z 20. 11. 2014. V tomto smere poukazuje na to, že súd prvého stupňa rozhodol formou predbežného opatrenia, v ktorom nemusí dať odpoveď všetky účastníkmi nastolené otázky a vzhľadom k tomu, že ide o rozhodnutie o dočasnej úprave pomerov účastníkov a nie meritórne rozhodnutie vo veci samej, ani nemožno od súdu objektívne požadovať náležitosti odôvodnenia tak ako to vyžaduje ust. § 157 ods. 2 O. s. p., pri meritórnom rozhodnutí, t.j. rozhodnutí vydanom na základe už objektívne zisteného skutkového stavu veci v zmysle príslušného

hmotnoprávneho predpisu. Pokiaľ ide o ďalšie námietky, tvrdenia, výtky, výhrady, názory matky uvedené v jej odvolaní, či jej polemika s rozhodnutím súdu, tieto matka produkovala postupne ako počas daného konania o nariadenie predbežného opatrenia, tak aj v prebiehajúcom konaní vo veci samej vedenej pod spis. zn. 22P/84/2014. Tým, že sa súd prvého stupňa s podstatnými námietkami matky majúcimi vplyv na rozhodnutie vo svojom rozhodnutí vysporiadal detailne, vyčerpávajúco, v logickej nadväznosti na správanie sa matky, a vývin situácie v rodine, z ktorého dôvodu zo strany odvolacieho súdu, ktorý sa s postupom, s rozhodnutím ako aj právnou argumentáciou súdu prvého stupňa plne stotožnil, nie je účelné opätovne zaujímať stanoviská, či vyvracať opakujúce sa tvrdenia matky a výhrady matky uvedené v jej odvolaní.

Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa v danej veci rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami upravujúcimi inštitút predbežného opatrenia, ktoré správne na danú vec aplikoval, pri zohľadnení najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ako prioritného kritéria pre rozhodovaciu činnosť súdu v konaní starostlivosti o maloleté deti, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v matkou napadnutých výrokoch ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.“

Predmetné rozhodnutie krajského súdu (nadväzujúce na právny názor okresného súdu) obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľky sa s názorom krajského súdu nestotožňujú, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

K jednotlivým námietkam sťažovateľky ústavný súd dodáva, že okresný súd v posudzovanej veci vykonal rozsiahle dokazovanie (znalecké, výsluchy svedkov a znalca, listinami, záznamom z výkonu rozhodnutia a pod., pozn.) pričom na dostatočnom skutkovom základe dospel k logickým a ústavne akceptovateľným záverom, ktoré aj náležite odôvodnil. Konkrétne k podozreniu zo sexuálneho zneužívania už okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že pokusy matky o kriminalizáciu otca sa nepreukázali, naopak, zo záverov znalca, ako aj z výsluchu svedkyne zamestnankyne Centra Nádej vyplynulo, že maloletá nevykazuje žiadne známky sexuálneho zneužívania, reaguje na otca pozitívne. V otázke najlepšieho záujmu dieťaťa už okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vzhľadom na negatívny postoj sťažovateľky, jej agresívne správanie, neochotu spolupráce a jej osobnostnú výbavu preukázanú vykonaným dokazovaním v porovnaní s osobnosťou otca hodnotenou znalcom sa javí vhodnejšie, aby maloletá sťažovateľka bola zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorého sa snažila vylúčiť sťažovateľka zo styku s maloletou vylúčiť, čo je principiálne v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. K predloženému znaleckému posudku z 20. novembra 2015 okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že bol vypracovaný na objednávku matky bez vyšetrenia otca, preto súd nemohol akceptovať a prihliadať naň z dôvodu absolútnej neobjektívnosti.

Vychádzajúc z uvedeného nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať napadnuté uznesenie, ktoré sa v plnej miere stotožnilo s právnym záverom okresného súdu, za neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v právnej norme, resp. popierajú jej podstatu, zmysel a účel, preto sa ústavný súd s námietkami sťažovateľky nestotožnil a sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že v okolnostiach posudzovanej veci ide o dočasnú úpravu pomerov a pre rozhodnutie bolo postačujúce, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva hrozacej ujmy, čo napokon konštatoval aj krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia.

2. Sťažovateľky zároveň namietali, že postupom krajského súdu a jeho napadnutým uznesením bolo porušené ich základné právo na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ktoré odôvodňovali tým, že *„z odôvodnení súdnych rozhodnutí je zrejmá veľká nevôľa voči matke. Získanie istoty, že takéto konanie je potrebné vyhodnotiť ako zlyhanie matky v jej rodičovských kompetenciách bez komplexného vyhodnotenia predložených dôkazov je porušujúce zásadu rovnosti strán v konaní.“*

Sťažovateľky v podstate vlastne namietajú hodnotenie dôkazov, ktoré považujú za nedostatočné a jednostranné, v čom vidia zároveň porušenie svojho označeného základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy.

K uvedenej námietke ústavný súd konštatuje, že je neopodstatnená. Ako už bolo uvedené, v rámci rozhodovania o predbežnom opatrení nie je nevyhnutné vykonať komplexné a vyčerpávajúce dokazovanie, ale postačuje ho vykonať v potrebnom rozsahu. Z pomerne rozsiahleho odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ako aj okresného súdu vyplýva, že okresný súd v posudzovanej veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, pričom nie je možné súhlasiť s názorom sťažovateľiek, že išlo o jednostranné dokazovanie v prospech otca maloletej sťažovateľky, pretože okresný súd svoje rozhodnutie oprel najmä o dôkazy, ktoré svojou povahou nemožno považovať za dôkazy ani jednej zo strán. Ide predovšetkým o znalecké dokazovanie nariadené súdom, ďalej výsluch nestrannej osoby pracovníčky Centra Nádeje, ktorá ako profesionál vnímala správanie účastníkov v konaní ako pozorovateľ na neutrálnom mieste v kontrolovaných podmienkach, a tiež záznam z výkonu rozhodnutia, ktorý bol vyhotovený súdom. Všetky tieto dôkazy v súhrne v kontexte ostatných dôkazov predložených súdu poskytli okresnému súdu dostatočný základ pre jeho rozhodnutie, pričom v rámci hodnotenia dôkazov sa súd zaoberal oboma možnosťami zverenia do osobnej starostlivosti, a to najmä z hľadiska ich možných dopadov, pričom sa priklonil k alternatíve, ktorá podľa jeho názoru viac zohľadňovala záujem maloletej sťažovateľky. Skutočnosť, že sťažovateľky nesúhlasia s uvedeným hodnotením dôkazov, ešte neodôvodňuje ústavný súd ani pre účely predbežného prerokovania prijať záver, že skutočne mohlo dôjsť k porušeniu ich základného práva na rovnosť účastníkov v konaní z dôvodov uvádzaných v sťažnosti.

Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, keď dospel k záveru, že subjektívny názor sťažovateľiek nie je možné považovať za dostatočný základ pre prijatie opačného názoru.

3. V súvislosti s namietaným porušením hmotných práv sťažovateľa (čl. 8 dohovoru a čl. 3 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa) ústavný súd konštatuje, že všeobecné súdy, rešpektujúc ustavnoprocenčné princípy garantujúce základné práva účastníkov konania na súdnu ochranu podľa názoru ústavného súdu v konaní o ochranu týchto práv a v spojení s nimi posúdili aj namietané porušenie už uvedených hmotných práv sťažovateľiek, keď v rámci tohto konania rešpektovali existujúcu právnu úpravu, ktorú primeraným spôsobom interpretovali a aplikovali, komplexne posúdili skutkové okolnosti prípadu a rozhodujúce skutočnosti pre legitímnosť zásahu do týchto hmotných práv sťažovateľiek, a na tomto základe rozhodli o predložených návrhoch s poukazom na najlepší záujem maloletej sťažovateľky. Ústavný súd dospel k záveru, že aj z hľadiska posúdenia týchto práv nebol postup všeobecných súdov ani svojvoľný a ani arbitrárny a ich rozhodnutia sú aj z pohľadu poskytnutej ochrany týchto práv ústavne udržateľné.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nezistil dôvod na prijatie sťažnosti ani v tejto jej časti a odmietol ju už pri predbežnom prerokovaní taktiež z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. Ústavný súd považoval za vhodné osobitne zaujať stanovisko k tej časti sťažnosti, ktorou maloletá sťažovateľka namietala právo dieťaťa formulovať vlastné názory a byť vypočutá v súdnom konaní podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa.

Ústavný súd predovšetkým dáva do pozornosti sťažovateľke, že výkon týchto práv je podmienený mentálnou, rozumovou a citovou vyspelosťou dieťaťa, preto nie je bez ďalšieho možné konštatovať, že ak súd nevypočul maloletú sťažovateľku, automaticky porušil tieto jej označené práva. Ústavný súd dodáva, že aj pri skúmaní toho, či je potrebné a vhodné vykonať takýto výsluch maloletého dieťaťa, je potrebné zohľadňovať najlepší záujem tohto dieťaťa. V prípade maloletej sťažovateľky, ktorá v rozhodnom čase mala

len 5 rokov, je aj vzhľadom na skutočnosť konštatovanú znalcom o mentálnej fixácii maloletej na matku, podľa názoru ústavného súdu odôvodnený postup konajúcich súdov, ktoré k vykonaniu tohto dôkazu nepristúpili, pretože tento dôkaz nie je objektívne možné v okolnostiach prípadu považovať za nespochybniteľne právne významný pre rozhodnutie o nariadenom predbežnom opatrení. Navyše, zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že dieťa je do značnej miery ovplyvnené matkou, preto prípadný výsluch maloletej by bol skreslený. O správnosti tohto názoru svedčí aj svedectvo zamestnankyne Centra Nádej, ktorá uviedla, že maloletá opakovala naučené vety od dospelých. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach prípadu nevykonaním výsluchu maloletej za existencie ďalších dôkazov spochybňujúcich právnu významnosť tohto dôkazu pre rozhodnutie o predbežnom opatrení nedošlo k porušeniu označených práv maloletej sťažovateľky, preto aj túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol v rámci jej predbežného prerokovania z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj jeho postupom, ktorý mu predchádzal, ústavný súd konštatuje, že namietaný článok ústavy má charakter všeobecného ústavného princípu a primárne neformulujú základné právo ani slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Ústavný súd preto nemá dostatok právomoci konať a rozhodnúť o porušení uvedenej ústavnej normy v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Z uvedeného dôvodu ústavný súd túto časť sťažnosti sťažovateľiek odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľiek v danej veci opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016